

Η ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΤΑ ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ

» ἔργω του) συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς συγκείτισεως τοῦ ζώου τούτου πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, ὅστις πιθανῶς ἐθεωρεῖτο ἐν τῇ νήσῳ ὁ προστάτης τῶν θηρατῶν.

» Μέγα μέρος τοῦ ἀρθροῦ τοῦ κ. Σθορώνου πραγματεύεται τῷ περὶ τῶν νομίσματων τῆς Κυδωνίας, τῶν παριστῶν τῶν παῖδας γαλουχούμενον ὑπὸ θηρατικῆς κυνός, καὶ περὶ νομίσματος τῆς Πραισοῦ, κατὰ πρώτον δημοσιεύεται θέντος ὑπὸ τοῦ κ. Babelon ἐν τῇ Revue Numismatique 1885. σελ. 161, καὶ φέροντος παῖδα γαλουχούμενον ὑπὸ βρόσης. Ο. κ. Σθορώνος ἴσχυριζεται ὅτι ἐν ἀμφοτέραις ταύταις ταῖς περιστάσεσιν ὁ παῖς εἶναι ὁ Ζεύς. Καὶ αἱ μὲν φιλολογικαὶ πηγαὶ οὐδὲν ἀναφέρουσι τητικὸν περὶ τοῦ προκειμένου, ἀλλὰ ὁ κ. Σθορώνος ἀναφέρει χωρίον τι τοῦ Ἀθηναίου (IX. 376^a) καθ' ὃ οἱ Πραισοὶ ἔθυον εἰς τὴν ἥν, ζῶν ὅπερ ἐθεωρεῖτο ὡς ἵερὸν διότι ἐγαλούχησε τὸν Δία βρέφος μετὰ τὴν ἐν τῷ ὅρε Δίκτη τέκνωσί του (ἴδε τὴν κεφαλὴν κάπρου ἢ ὑδρίας ἐπὶ τῶν νομίσματων τῆς Λύττου). Η σχέσις τοῦ τύπου τῆς βρόσης καὶ παιδὸς ἐν τῷ νομίσματι τῆς Πραισοῦ πρὸς τὸν Δία φαίνεται πιθανή, εἰ καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Σθορώνου, εἰς ἐμὲ τούλαγχιστον, δὲν φαίνονται καθόλου πειστικά. Ο τύπος τοῦ Κυδωνιακοῦ νομίσματος — παιδὸς γαλουχούμενος ὑπὸ θηρατικῆς κυνός — ὑπετέθη παρ' ἐμοῦ (Cretan coins σελ. 26) ὡς ἀναφερόμενος εἰς τὴν νηπιότητα τοῦ Κυδωνίου, τοῦ ἥρωος τῶν Κυδωνιατῶν. Ο Κύδωνος ἦτο ἔγγονος τοῦ Μίνωας καὶ υἱὸς τῆς Ακαλλίδης, ἦτις ἵσως τὸν ἔξθετος κατὰ τὴν νηπιότητα τοῦ κύνου της, τὸ Μίλητον. Ο Μίλητος (κατὰ τὸν Ἀντωνίνον Λιθεράλιον) ἐγαλούχηθη ὑπὸ λυκαίνης, θηρατικὴ ὃς κύνων ἵσως ἔξτελετο τὸ αὐτὸν διὰ τὸν Κύδωνα. Καὶ ἄλλος δὲ λόγος ἵνα συνδέσωμεν τὸν τύπον τοῦτον μετὰ τοῦ Κυδωνίου εἶναι ἡ ἐμφάνισις κυνὸς συνοδεύοντος τοξότηην, τύπου παρουσιαζούμενου ἐπὶ ἄλλων νομίσματων τῆς Κυδωνίας. Καὶ συνήθως μὲν ὁ τοξότης οὗτος ὑποτίθεται διτεῖναι αὐτὸς ὁ Κύδων, ἀλλὰ πωσδήποτε ὅμως δὲν εἶναι ὁ Ζεύς. Φρονῶ λοιπὸν διτεῖναι ὁ κ. Σθορώνος δὲν ἀπέδειξεν ἀρκούντως τὴν ἀπόδριψιν τῆς θεωρίας τοῦ Κυδωνίου, εἰ καὶ τὸ ἐπιγείρημα του ὑπὲρ τοῦ Δίος εἶναι εὐφυές καὶ δύναται ἵσως νὰ πείσῃ πολλοὺς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ διτεῖναι τοιαύτη τις ἐξήγησις εἶναι ὅθη.

Παραθέτομεν δὲνταῦθι καὶ ἀπεικόνισμα (ἀρ. 2) τοῦ ἄνωθεν ὑπὸ τοῦ κ. Wroth ἀναφερούμενου νομίσματος τῆς Κυδωνίας, τοῦ παριστάνοντος τοξότην με κύνα, ὅστις ὑποτίθεται διτεῖναι ὁ Κύδων, ὁ ἥρως τῶν Κυδωνιατῶν. Τὸ νόμισμα τοῦτο φαίνεται ἔχον πολλή τὴν σχέσιν πρὸς τὸ ἔτερον νόμισμα τῆς Κυδωνίας, τὸ φέρον βρέφος γαλουχούμενον ὑπὸ κυνός. Κατὰ ταῦτα δὲ τὸ Κυδωνιακὸν νόμισμα τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Σθορώνου ἀπεικονισθὲν ἐν τῷ Πίνακi 1 ἀρ. 1 τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος δύναται νὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν νηπιότητα τοῦ Κυδωνίου μᾶλλον ἢ εἰς τὴν παιδοτροφίαν τοῦ Διός.

I. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

Ο βοριάς φυσοῦσε ἀλύπητα, τὰ χιόνια ἔπεφταν ἀνάργια· καὶ πετούσανε σὰν πεταλοῦδες καὶ κάθιζαν ἀπάνω στοὺς στεγνοὺς βράχους, καὶ ὑστερα ἐλυώνανε. Ή θάλασσα παρακάτω ἀχνίζε, καὶ ὁ ηλιος στὴ Δύση κοκκίνιζε σὰν ὄλοπυρη σφαῖρα ἀνάμεσ' ἀπὸ τὴ χαραμάδα ποῦ ἀφιναν τὰ σύννεφα ἀπὸ κενὸ τὸ μέρος. Ανέβαινε ὁ Βαγγέλης ἀπὸ τὴ Σκάλα νὰ πάῃ ἵσια σπίτι του αὐτὴ τὴ φορά. — «Παραμονὴ τοῦ ἡπέτη Βασιλη, πρωτοχρονιὰ αὔριο, εἶπε, ἀς πᾶμε σπίτι. Ας ἀρχίσουμε καλὰ τὸ χρόνο, ἵσως καὶ δὲ μαλλώσουμε πλιά. Ισως τήνε φωτίση ὁ Θεός τὴ βλογγούμενη, καὶ κάμη μιὰν ἀρχὴ καὶ δὲ μοῦ πετάξῃ κανέν' ἀπὸ κείνα τάναθεματισμένα τὰ λόγια της, ποῦ πᾶν ἵσια μὲς στὴν καρδιά. Θὰ πῆς, καὶ γὼ μπόσικος, ποῦ δὲν τῆς γλυκούιλω καὶ καμιὰ φορά, μόνο στὴν παραμικρὴ ἀφορμὴ ἀνάθω σὰ σπίρτο, καὶ τήνε βρίζω τὴ δύστυχη. Ή γυναικα κακιὰ δὲν εἶναι. Νά! λίγο λαρρόκεφάλι, καὶ λίγο πεῖσμα, καὶ γίνεται τὸ κακό. Θὰ πῆ λοιπὸν πῶς ἐγὼ πρέπει νὰ φρονιμέψω, καὶ νὰ μὴν τὴ συνερίζουμαι. Τούλαχιστο γιὰ χάρη τῆς καρμένης μου τῆς Πιπίνας, νὰ πάψῃ πιὰ αὐτὸ τὸ λογομαχητό. Δίχως ἄλλο, νὰ τὴν κάψουμ' ἀπόψε τὴν καλὴ τὴν ἀρχή. Κι ἂν πῆ αὐτὴ τίποτις, ἐγὼ νὰ σωπάσω, καὶ ἔτσι νὰ συγχάσουμε. Δυὸ τρεῖς φορές νὰ σωπάσω, θὰ συνηθίσω, καὶ ἔτσι θὰ ρηνέψουμε μιὰ καὶ γιὰ πάντα».

Καὶ λέγοντας αὐτὰ μοναχός του ὁ Βαγγέλης, φτάνει σπίτι του. Τώρα πιὰ εἰτανε σκοτεινά. Μπαίνει μέσα, βρίσκει ἔνα μεγάλο δαυλὸ στὴ γωνιά, καὶ τὸ ταψί ἀπὸ πάνω. Η μικρή του ἡ Πιπίνα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ νὰ βλέπῃ τὴν πήττα νὰ σιγοψήνεται καὶ ἡ μάννα τῆς ἡ Σωσάνα ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ λυώνῃ τὸ μέλι. Παγωμένος καθώς είταν ἀπὸ τὸ κρύο, πηγαίνει κι αὐτὸς κοντὰ στὴ φωτιά κι ἀπλώνει τὰ χέρια του νὰ τὰ ζεστάνη.

— Μωρὲ περίδρομος ὅξω ἀπόψε! λέγει, βλέποντας τὴ φωτιά, καὶ προσπαθῶντας νὰ φανῇ πρόσχαρος, πρᾶμα ὅχι πολὺ εὔκολο γιὰ τὸ δύστροπο πρόσωπό του. — Αἱ, ἐσὺ μικρή; πῶς πάει ἡ βασιλόπηττα; δὲ ψήθηκε ἀκόμα;

Η Πιπίνα, εἰτανε χάζι νὰ βλέπης τὸ χαρούμενο πρόσωπό της ἀντικρὺ στὴν ἀναλαμπὴ τῆς φωτιάς. Κάθουνταν καὶ κοίταζε τὴν πήττα νὰ κοκκινίζῃ σιγά σιγά, καθὼς πρωτοκοιτάζει μάννα τὸ παιδόχι της ν' ἀρκουδίζῃ. Τί λαχτάρα είταν ἑκείνη, καὶ τί ἀγάπη! Καὶ κάθε λίγο ἔβαζε καὶ τὸ δαχτυλάκι της πεταχτὰ ἀπὸ πάνω, νὰ δηγὸ ἄν καίη.

— Καὶ πῶς τοπαθεῖς καὶ μᾶς ἡρθες ἀπόψε τόσο νωρίς; λέει ἡ Σωσάνα, σκαλίζοντας τὴ φωτιά, νάνάψῃ καλήτερα.

— Αἱ, πῶς τοπαθα! Δὲν εἶναι δὰ κι ἡνς Βασιλῆς καθεμέρα!

Καὶ κοίταζε ὁ Βαγγέλης κατὰ τὴν ἄλλη μεριά, τῶνα χέρια κοντὰ στὴ φωτιά, τάλλο στὰ μαλλιά τῆς μικρῆς του, ποῦ τὰ γλυκοχάδευε.

— Δόξα νάχη ὁ Θεός, ποῦ μᾶκουσε σὰ θέμιαζ' ἀπόψε. Κ' εἴπα μαθής γιατί σὲ μᾶς αὐτὸ τὸ κακό, νὰ λογομαχοῦμε κάθε μέρα καὶ κάθε ώρα! Σὰ νὰ μὴ μποροῦμε πιὰ νὰ ζήσουμε κι ἄλλοιώτικα.

— "Ελα, ἔφινέ τα τώρα, καὶ βάζε τραπέζι, γιατί πεινοῦμε κιόλας.

Καὶ παίρνει βιαστικὰ τὴ μικρὴ στὰ γόνατά του, νὰ μὴ θυμωσῃ καὶ πῃ τίποτις χερότερο. 'Η μικρὴ γύρισε καὶ τὸν εἶδε συλλογισμένη.

— Τί ἔχεις, Πιπίνα μου; τῆς λέει.

— Τί νάχη! τὸ ξέρεις τί ἔχει! μουρμουρίζεις; Η Σωσάνα φυσῶντας τὰ ρουθούνια της, καὶ σηκώνεται νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ μαγεριό.

— "Υπαγε ὅπίσω μου Σατανᾶ! μουρμουρίζεις κι ὁ Βαγγέλης.

— Τί εἴπεις; πετιέται ἀμέσως ἡ Σωσάνα καὶ φωνάζει ἀπὸ τὴν πόρτα. Βάζεις ὁ Βαγγέλης κάτω τὴ μικρή, δικρυσμένη τώρα καὶ φοβισμένη. Σηκώνεται ἀπάνω, γυρίζει κατὰ τὴν πόρτα, χλωμός, θειάρι. Τὴ βλέπει μὲ μάτια ὀλάνοιχτα, καὶ:

— Τί εἴπα! Εἴπα πῶς ή ἴδια είσαις; κ' ἡ ἴδια θὰ ποθάνης. Νὰ τί εἴπα, φωνάζεις κι αὐτός.

'Η μικρὴ ἔκλαιγε μὲ ποιὸς τὴν κοίταζε τὴ μικρή! 'Η μάννα ἔβλεπε τὸν πατέρα κατάματα, κι ὁ πατέρας τὴν μάννα, σὰ δυὸ θεριὰ ἔτοιμα νὰ γυθοῦν τὸν καταπάνω στάλλο.

'Η Σωσάνα εἶταν ἡ πρώτη ποῦ γύρισε ἀλλοῦ τὶς ματιές της. "Εκαμε τὸ σταυρό της καὶ παρακαλῶντας τὴν Παναγίαν νὰ τῆς δώσῃ ὑπομονὴ, γύρισε πάλι νὰ βγῆ ἔξω.

"Ερριξε κ' ἡ μικρὴ μιὰ ματιὰ στὴ βασιλόπηττα πάλι.

Τὴν ἴδια στιγμὴν, καὶ πρὶ νὰ καλοθηγῇ ἡ Σωσάνα, γυρίζεις κι ὁ Βαγγέλης πρὸς τὴ γωνιὰ, μουρμουρίζοντας πῶς δὲν ἔφταιγυ ἐκείνη, μόν' αὐτὸς, ποῦ πῆγε νάρθη τόσο νωρίς, σὰ νὰ μὴν τὴν ἤξερε.

'Η μικρὴ ἀρχίσεις πάλι νάνησυγχρ. Τὴν ἔβλεπε τὴ μάννα της ποῦ ξανάμπανε. Τοῦξερε τί θὰ βγῆ, καὶ συμμαζεύτηκε, κ' ἔβλεπε χάμω, ἀπελπισμένη, ποῦ δὲ θὰ γείνη τὸ γλυκό τονειρό της, ἡ πήττα στὴ μέσην καὶ γέλοια καὶ χαρές τριγύρω.

— "Αν τὸ μετάνοιωσες ποῦ ἥρθες μιὰ φορὰ νωρίς σπίτι σου, νὰ ἡ πόρτα, νὰ καὶ τὸ καπέλειο! τοῦ λέγ' ἡ Σωσάνα ὄλότρεμη καὶ μὲ πίκρα στὰ γεῖλη της.

"Ετρεμε κ' ἡ καημέν' ἡ μικρή.

— 'Ανάθευξε σε καὶ τρὶς ἀνάθευξε σε, φωνάζεις τότες ὁ Βαγγέλης ἔξω φρενῶν, ποῦ δὲν ἀφίνεις ἔνα χριστιανὸν ἡ ἀνασάνη, κι ἀς θέλη νὰ κάμη τὸ σωστὸ, μόνο μπαίνεις σὰ φίδι! μέσα του καὶ τὸν φαρμακώνεις.

Κοντοστάθηκε ἡ Σωσάνα· σὰ νὰ τὸ μετάνοιωσε ποῦ τόνε θύμωσε. Σὰ νὰ συλλογίστηκε τί νὰ πῃ, τί νὰ κάμη νὰ τόνε συνεφέρῃ Μὰ ποῦ νὰ συνεφέρῃ Βαγγέλης πιὰ τώρα! Δίχως νὰ πῃ ἀλλη λέξη, κι ἀκόμα πιὸ θυμωμένος ποῦ μαλάκωσε ἡ γυναικά του, δίνει μιὰ κλωτσία τὴν βασιλόπηττας, τὴν ἀναποδογυρίζεις ἀπάνω στὰ κάρβουνα καὶ στὴ στάχτη, πετιέται ὄξω, καὶ φευγεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι:

Δὲν τὴν λησμόνησε ἀκόμα τὴ μαύρη ἐκείνη βρα-

διὰ ἡ Πιπίνα, ἡ ἄλλοιμονη κόρη ποῦ κοιτάζει τώρα τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ μας. Δὲν τὰ λησμόνησε τὰ δάκρια ποῦ ἔχυσε τότες, μήτε τὸν πόνο τὸ βαθὺ ποῦ τὴν ἐσφαξε, ὡσπου τὴν πῆρε ὁ ὑπνος. Μόνο τὰ δηγῆται κάποτες ὅταν είναι καλά, ὅταν δὲν τὴν ἔχει ριγμένη ἀναίσθητη μιὰ φριγτὴ ἀρρώστια ποῦ τὴν τυραννεῖ κάθε λίγο, ἀπὸ μικρὴ μικρό. 'Αρρώστια ποῦ κληρονομιέταις ἀπὸ στράνους καὶ κακογύμνους γονιούς.

A. E.

ΑΝΑ ΤΟ ΑΣΤΥ

"Ἐν μικρὸν νέον μετεωρολογικόν :

'Η χιῶν ἐκάλυψε τὰς κορυφὰς τῶν κύκλων βουνῶν. Εἰς δακτύλιος λαμπρός, ἐκπάγλου λευκότητος περιβάλλει τὴν πόλιν. Εἶνε ὁ ἄρραβῶν τοῦ γειμῶνος, ὁ ὑποσχόμενος ψύχη, παγετούς, γείμετλα, συνάχια, — ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπερτάτην ἥδονὴν τῆς σπινθηρίζουσῆς ἐστίας, τῆς θερμῆς κλίνης, τῶν ὥραίων γειμεριῶν ἀπόψεων . . . 'Ἐν τούτοις ὁ βορρᾶς πνέει τόσον ὁρμητικὸς ὃσον παχωμένος· ὁ γειμῶν βασιλεύει ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ δριμύτητι καὶ ἡρικισαν νὰ γίνωνται συζητήσεις περὶ τοῦ ποιὸς ἥτο δριμύτερος, ὁ περυσινὸς ἢ ὁ ἐφετινός; Τὸ θέμα μᾶς φαίνεται πρόωρον. 'Πάρχει μία παροιμία, ἡ ὁποία λέγει: Πίσω είνε τὰ κοφτερά.

†

Τὴν ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν συγετάραξεν ἡ κατὰ τοῦ μεγάρου τοῦ κ. Συγγροῦ ἀπόπειρα. Τὴν νύκτα τῆς 16 Δεκεμβρίου, περὶ τὴν δευτέραν καὶ ἡμίσειαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ισχυρὸς κρότος ἐκρήξεως ἀντήχησε παρὰ τὰ Ανάκτορα. Οἱ εὐρισκόμενοι τὴν ὥραν ἐκείνη εἰς τὰ καφενεῖα τῆς Πλατείας τοῦ Συντάγματος ἐξῆλθον ἐπτομένοι καὶ ἡρώων τοὺς προστυγάνοντας τὴν συνέδην. 'Αλλὰ κανεὶς δὲν ἤξευρε νάποκριθη, σύτε αὐτοὶ οἱ φρουροὶ τῶν Ανακτόρων καὶ τοῦ 'Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Μόλις τὴν πρωΐαν ἐγνώσθη ὅτι φυσίγγιον δυναμίτιδος, βέβαδα, βαρελότον, κάτι τι ἐκρηκτικὸν τέλος πάντων,—διέτι περὶ αὐτοῦ ὑπάρχουν διάφοροι γγῶμαι,—έρριψθη εἰς τὸ προαύλιον τῆς οἰκίας Συγγροῦ, μὴ προξενήσκων ὅμως ἄλλην ζημίαν, ἐκτὸς τῆς θραύσεως τῶν ὑλώματων τοῦ θερμοκηπίου. Προστάσις ὁ ἄγνωστος ἥστόχησε τοῦ σκοποῦ του. Τὸ δυστύγημα ὅμως εἶνε ὅτι μεθ' ὅλας τὰς ἐνεργείας τῶν ἀρχῶν, ἡ ἀπόπειρα μένει μυστηριώδης, ὑπὸ βαθυτάτου σκότους καλυπτομένη. Αἱ ἐνδείξεις εἶνε διάλιγτας καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀναρχίσεως προσκόπτει πάντοτε κατὰ τοῦ ἀγνώστου. 'Εγγονίται ὅτι πολλαὶ καὶ ποικίλαι εἴνε κι εἰκασίαι, ἄλλαι ὑπὸ ζωήρᾶς φαντασίας, ἄλλαι ὑπὸ ζωηροῦ συμφέροντος δημηιουργούμεναι. Οἱ μὲν τὸ ἀποδίδουν εἰς πολιτικὸν πάθος, οἱ δὲ εἰς τοὺς ἀρτιφανεῖς σοσιαλιστὰς καὶ ἀναρχικούς,—έδω αἱ λέξεις εἴνε συνώνυμοι! — ἄλλοι εἰς ἀτομικὴν ἐκδίκησιν, ἄλλοι εἰς ἀπλῆν ἀστειότητα. Κανεὶς δὲν ἤξευρε τί νὰ πιστεύσῃ καὶ πρῶτος πάντων ὁ κ. Συγγρός. 'Αλλ' ἡμεῖς φρο-